

MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

100 10 PRAHA 10 - VRŠOVICE, Vršovická 65

V Praze dne 23. 11. 2011

Č. j.: 89126/ENV/11

ZÁVĚR SCREENINGOVÉHO ŠETŘENÍ

podle článku 3 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES, o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí (dále jen „Směrnice SEA“)

Identifikační údaje:

Název: Regionální operační program NUTS II Severozápad

Charakter koncepce:

Regionální operační program je programový dokument určující prioritní osy regionu pro programovací období Evropské unie na léta 2007 – 2013. Regionální operační program Severozápad je jedním z celé soustavy programovacích dokumentů připravovaných Českou republikou (ČR) a jejími regiony. Účelem programovacích dokumentů je předložit Evropské komisi nástroje, prostřednictvím kterých bude možné naplňovat cíle Evropské unie a její politiky hospodářské a sociální soudržnosti prostřednictvím čerpání finanční pomoci ze strukturálních fondů Evropské unie.

Umístění: Karlovarský a Ústecký kraj

Předkladatel: Krajský úřad Karlovarského kraje

Screeningové šetření:

Podle článku 3 Směrnice SEA členské státy určí, zda plány nebo programy uvedené v odstavcích 3 a 4 Směrnice SEA mohou mít významný vliv na životní prostředí buď přezkoumáním jednotlivých případů, nebo stanovením druhů plánů a programů, nebo kombinací obou přístupů. Za tímto účelem vezmou členské státy ve všech případech v úvahu příslušná kritéria stanovená v příloze II Směrnice SEA, aby se zajistilo, že se na plány a programy s možným významným vlivem na životní prostředí vztahuje Směrnice SEA.

Informace o revizi Regionálního operačního programu NUTS II Severozápad (dále jen „ROP SZ“) a závěr screeningového šetření bude zveřejněn v Informačním systému SEA <http://eia.cenia.cz/sea/revize/prehled.php> a na webových stránkách Ministerstva životního prostředí http://www.mzp.cz/cz/posuzovani_vlivu_koncepci_sea .

1. Charakteristika plánů a programů, zejména s ohledem na:

- míru, v jaké plán nebo program stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, buď vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti a provozním podmínkám nebo přidělením zdrojů;

Hodnocený návrh změny ROP SZ spočívá v dílčích úpravách především v oblasti alokace finančních prostředků na jednotlivé priority spojených s navýšením alokace programu o dodatečné prostředky z EK a OP Technická pomoc a ve změně cílových hodnot indikátorů. Navržené změny mají převážně organizační a finanční charakter, u indikátorů jde zejména o navyšování cílových hodnot na základě průběžné analýzy postupu realizace ROP SZ.

Revize spočívá v následujících změnách:

Změna č. 1: Prioritní osa 1 „Regenerace a rozvoj měst“

Změna č. 2: Navýšení alokace oblasti podpory 1.3 „Infrastruktura v oblasti rozvoje lidských zdrojů“

Změna č. 3: Navýšení alokace oblasti podpory 3.1 „Rozvoj dopravní infrastruktury regionálního a nadregionálního významu“

Změna č. 4: Úprava cílových hodnot indikátorů v Programovém dokumentu ROP SZ

Změna č. 5: Změna organizační struktury Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad

Z výše vyjmenovaných změn lze vyčlenit změnu č. 2 a 3 včetně souvisejících úprav cílových hodnot indikátorů (změna č. 4), která je relevantní vzhledem k posouzení programového dokumentu na životní prostředí resp., kterou má smysl se zabývat z hlediska kritérií stanovených v příloze II Směrnice SEA, tj. vůči těmto změnám provést screening dle článku 3 výše uvedené směrnice.

V případě změny č. 1 se jedná o změnu dle čl. 33 odst. 1(d) Nařízení 1083/2006, v důsledku obtíží při provádění operačního programu. Jedná se tedy pouze o technickou změnu spočívající v doplnění oblasti podpory 1.1 „Podpora rozvojových pólů regionu“ o aktivity související s administrací a řízením integrovaných plánů rozvoje města (dále jen „IPRM“), jako např. administrace, monitorování a řízení IPRM, a stanovení maximální výše objemu celkových způsobilých výdajů. Změna nemá dopad na indikátory, prioritní témata a earmarking, zároveň nemá finanční dopad.

Změna č. 5 je rovněž technického rázu, spočívá ve změně organizační struktury Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti Severozápad za účelem zvýšení efektivity a procesů implementace ROP SZ. Vždy bylo zachováno oddělení funkcí (funkce řídicí, kontrolní a platební), do implementační struktury nebyl přidán či z ní vypuštěn jiný subjekt.

V rámci revize ROP SZ nedojde ke změnám strategické části programu, tj. nedojde k zásahu do podporovaných opatření resp. aktivit, které byly podrobeny posouzení vlivů na životní prostředí. Všechny výše uvedené změny budou mít vliv především na organizaci uplatňování ROP SZ resp. monitoring.

Původní znění programového dokumentu ROP SZ bylo podrobeno kompletnímu procesu posouzení vlivů na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 100/2001 Sb.“) a bylo zpracováno v rozsahu přílohy č. 9 zákona č. 100/2001 Sb. Posouzení bylo provedeno metodou ex-post, tedy po zpracování koncepce.

Pro zhodnocení možných významných vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví bylo využito posouzení možného ovlivnění jednotlivé významné složky životního prostředí

a na úrovni významných relevantních environmentálních cílů byla vybrána základní sada těchto cílů, vycházející z analyzovaných environmentálních strategií a metodických doporučení Evropské komise pro hodnocení vlivů operací strukturálních fondů na životní prostředí.

V rámci posouzení byly navrženy podmínky implementace oblastí podpory ROP SZ. Dalším významným výstupem hodnocení je návrh systému výběru a hodnocení projektů podpořených z prostředků ROP SZ a návrh systému sledování implementace koncepce.

ROP SZ byl také posouzen podle ustanovení § 45h a § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů a to z hlediska důsledků na evropsky významné lokality a ptačí oblasti a stav jejich ochrany.

Výstupem procesu SEA ROP SZ bylo stanovisko SEA, ze kterého vyplývá, že za podmínek, uvedených ve stanovisku SEA nebude mít ROP SZ významný negativní vliv na životní prostředí a že realizace ROP SZ nebude mít významný negativní vliv na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy Natura 2000.

Charakteristika relevantních změn programového dokumentu a zhodnocení míry jejich vlivu na to, jak ROP SZ stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti a provozním podmínkám nebo přidělením zdrojů

Změna č. 2: Navýšení alokace oblastí podpory 1.3 „Infrastruktura v oblasti rozvoje lidských zdrojů“

Změna struktury finančních alokací ROP SZ spočívá v navýšení finanční alokace oblastí podpory 1.3 „Infrastruktura v oblasti rozvoje lidských zdrojů“ v rámci prioritní osy 1 - Regenerace a rozvoj měst o částku 4 441 097 EUR z Operačního programu Technická pomoc.

Prostředky jsou určeny pro využití v oblasti podpory vzdělávací infrastruktury v regionech, a to na nákup nových strojů, zařízení a souvisejících technologií umožňujících realizovat modernizované vzdělávací programy reagující na současné technologie v praxi, dále na související možné úpravy (v krajním případě i výstavbu) budov prokazatelně a přímo potřebných pro zavedení nové vzdělávací infrastruktury do výuky. Dalším druhem investic by mělo být vybudování sdílených laboratoří, dílen, provozů určených pro vzdělávací účely v případě strojů, zařízení a technologií, které by nebyly jednou školou plně (dostatečně) využity.

Dodatečné prostředky budou v rámci ROP SZ směřovat do škol, které procházejí optimalizací, anebo které se snaží přizpůsobit podmínkám na trhu práce a vývoji ekonomiky.

Komentář:

Vzhledem k tomu, že oblast podpory 1.3 „Infrastruktura v oblasti rozvoje lidských zdrojů“ má v rámci ROP SZ vést ke zkvalitnění vzdělávacího procesu, vedoucímu k pružnějšímu vstupu na trh práce, není předpokládán žádný významný negativní vliv na životní prostředí.

Realokace finančních prostředků do podpořených projektů může pouze v krajním případě představovat rámec pro budoucí povolení záměrů dle směrnice EIA. Jedná se o případy, kdy bude součástí projektů výstavba nových přístaveb či přímo nových objektů apod. Avšak vzhledem k logické návaznosti nových staveb na stávající objekty školských zařízení, není třeba ani z tohoto pohledu očekávat možnost negativních vlivů na životní prostředí. Jelikož nedojde ani ke změně charakteru podporovaných projektů ani kritérií pro jejich výběr, nedojde tak k významným změnám ani z pohledu posouzení vlivů realizace ROP

SZ na životní prostředí. Změna má sama o sobě ve vztahu k životnímu prostředí pouze zprostředkovanou vazbu.

Z pohledu životního prostředí, resp. potenciálních negativních vlivů na něj, je na této hierarchické úrovni a míře podrobnosti znalosti projektů podstatné, že nedojde ke změně charakteru podporovaných projektů ani kritérií pro jejich výběr a že se nic nezmění na požadavku podrobení každého jednotlivého projektu postupu posouzení dle zákona č. 100/2001 Sb. (tj. procesu EIA) resp. dle § 45 i zákona č. 114/1992 Sb.

Nicméně potenciálně negativní a pozitivní vlivy této změny ROP SZ jsou komentovány níže.

Změna č. 3: Navýšení alokace oblastí podpory 3.1 „Rozvoj dopravní infrastruktury regionálního a nadregionálního významu“

Na základě usnesení vlády ČR č. 817/2010 bude do ROP SZ dodatečně zapojeno 12 413 783 EUR, které budou směřovány do prioritní osy 3 Dostupnost a dopravní obslužnost, konkrétně do oblastí podpory 3.1 „Rozvoj dopravní infrastruktury regionálního a nadregionálního významu“.

Dodatečné prostředky přidělené ROP SZ budou využity na projekty, které jsou zaměřeny na rekonstrukci dopravní infrastruktury s tím, že jakákoliv výstavba či rekonstrukce dopravní infrastruktury bude zacílena na podporu dlouhodobého zvýšení konkurenceschopnosti daného území.

Podpora z dodatečných prostředků tedy bude směřována přednostně na modernizaci, rekonstrukci a výstavbu komunikací ústících do transevropské sítě TEN-T, dále na modernizaci, rekonstrukci a výstavbu navazujících komunikací tak, aby na síť TEN-T byla plnohodnotně napojena urbanizovaná centra, turistická centra a další frekventovaná místa regionu a dále, aby přístup k TEN-T získaly i oblasti odlehlé s rozptýlenou malou hospodářskou základnou a na rozvoj integrovaného dopravního systému (IDS) a optimalizaci veřejné dopravy v regionu.

Z celkové dodatečné alokace se předpokládá výstavba max. 21 km silnic. Řídící orgán ROP SZ provedl průzkum plánovaných projektů, z nějž vyplynulo, že Karlovarský a Ústecký kraj mají připraveny projekty na rekonstrukce silnic a silniční obchvaty. Délka rekonstruovaných silnic je odhadována cca na 7,1 km, délka silničního obchvatu je odhadována na 3,3 km.

V souvislosti s obdrženou dodatečnou alokací budou i navýšeny jednotlivé indikátory (viz změna č. 4).

Komentář:

Rozhodnutí EK o přidělení dodatečných prostředků určených na modernizaci příp. výstavbu nové dopravní infrastruktury v regionu se v rámci realizace ROP SZ projeví především vyšším počtem realizovaných projektů, a to především projektů zaměřených na rekonstrukce silnic a realizaci silničního obchvatu obce.

Z pohledu životního prostředí, resp. posouzení vlivů realizace ROP SZ nedojde k významným změnám, a to z toho důvodu, že nedojde ke změně charakteru podporovaných projektů ani kritérií pro jejich výběr. Změna má sama o sobě ve vztahu k životnímu prostředí pouze zprostředkovanou vazbu. Nicméně potenciálně negativní (zabor půdy, vliv na ovzduší a klima při výstavbě, hlukovou situaci apod.) a pozitivní vlivy této změny ROP SZ jsou

komentovány níže. Převážná většina nových projektů bude představovat rekonstrukci stávajících komunikací II. a III. třídy, kde lze obecně očekávat mnohem menší vlivy na životní prostředí například oproti výstavbě komunikace nové stejné třídy. Realizace obchvatu obce může rovněž přinést i pozitivní vlivy a to především z pohledu vlivů na veřejné zdraví (snížení hluchnosti a znečištění ovzduší v území, které bude obchvatem odkloněno od silničního provozu). Vhodné stavební úpravy a opatření mohou dále zmírnit současné negativní vlivy těchto liniových staveb na ÚSES, jednotlivé ekosystémy, faunu nebo lidské zdraví (zvýšení bezpečnosti, prevence dopravních nehod). Při realizaci projektů budou respektovány přírodní a kulturní charakteristiky území a podmínky ochrany veřejného zdraví.

Z pohledu životního prostředí, resp. potenciálních negativních vlivů na něj, je na této hierarchické úrovni a míře podrobnosti znalosti projektů podstatné, že se nic nezmění na požadavku podrobení každého jednotlivého projektu postupu posouzení dle zákona č. 100/2001 Sb. (tj. procesu EIA) resp. dle § 45 i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 114/1992 Sb.“).

Změna č. 4: Úprava cílových hodnot indikátorů v Programovém dokumentu ROP SZ

Jedná se o změnu cílových hodnot indikátorů uvedených v Programovém dokumentu ROP SZ.

Provedení revize hodnot indikátorové soustavy je prováděno v případech, kdy je již v průběhu realizace operačního programu zřejmé, že některé hodnoty indikátorů budou přeplněny o více než 200 %. Dále jsou revidovány hodnoty indikátorů, u kterých je vysoká pravděpodobnost, že nebudou naplněny o více než 10 % (tuto hranici si stanovil Řídící orgán ROP SZ).

Co se týče prioritní osy 1, v souvislosti s navýšením finanční podpory je předpokládáno zařazení nového indikátoru 64.01.01 „Počet vzdělávacích zařízení s novým/modernizovaným vybavením“ s cílovou hodnotou 4. Toto bude řešeno na úrovni Prováděcího dokumentu ROP SZ. Dále bude v Programovém dokumentu ROP Severozápad navýšen indikátor 07.42.70 „Počet zapojených partnerů“.

S navýšením finančních prostředků do prioritní osy 3 souvisí následující navýšení indikátorů:

Kód	Název	Měrná jednotka	Navýšení
51.11.00	Počet podpořených projektů na rozvoj dopravy (dopravní dostupnost)	Počet	3
61.01.00	Délka nových a rekonstruovaných silnic II. a III. třídy celkem	km	18
61.01.02	Délka rekonstruovaných silnic II. a III. třídy	km	7,1
61.01.09	Délka nově vybudovaných nebo rekonstruovaných silničních obchvatů měst a obcí	km	3
07.42.70	Počet zapojených partnerů	Počet	3

U indikátoru 61.01.01 „Délka nových silnic II. a III. třídy“ správci těchto silnic (kraje) projeví minimální zájem. Je to způsobeno dostatečně hustou silniční sítí na území regionu soudržnosti, avšak kvalita této sítě je velmi nízká. Proto správci silnic raději přistupují ke komplexním rekonstrukcím stávajících komunikací spíše než k budování nových.

Komentář:

Na úrovni ROP SZ, resp. navýšení či snížení cílových hodnot indikátorů nelze vzhledem k neznalosti charakteru a umístění podpořených projektů, vyhodnotit konkrétně vlivy jednotlivých projektů na životní prostředí ani jejich dopady do území. Změny cílových hodnot indikátorů neznamenají žádné změny v charakteru podpořených projektů, tudíž nemají ve srovnání s původním programovým dokumentem vliv na míru, s jakou stanoví rámec pro záměry resp. jejich umístění či vlastnosti.

Rozhodnutí EK o přidělení dodatečných prostředků určených na dopravní infrastrukturu a infrastrukturu středního a vyššího odborného školství v regionu se v rámci realizace ROP SZ projeví především vyšším počtem realizovaných projektů, což však nelze hodnotit jako významný vliv na životní prostředí jako takové, neboť projekty, které budou podpořeny z ROP SZ nad rámec původně uvažovaných cílových hodnot by byly pravděpodobně dříve či později realizovány pomocí finančních prostředků z jiných zdrojů či bez nich. Z pohledu životního prostředí resp. posouzení vlivů realizace ROP SZ však nedojde k významným změnám, a to z toho důvodu, že nedojde ke změně charakteru podporovaných projektů ani kritérií pro jejich výběr. Zařazení nového indikátoru v rámci prioritní osy 1 rovněž nepřinese žádné významné změny, neboť se jedná o indikátor, jehož případné vlivy na životní prostředí jsou irelevantní – dojde především k modernizaci vybavení uvnitř stávajících školských zařízení.

Změna má sama o sobě ve vztahu k životnímu prostředí pouze zprostředkovanou vazbu. Z hlediska potenciálních negativních vlivů na životní prostředí je na této hierarchické úrovni a míře podrobnosti znalosti projektů podstatné, že každý jednotlivý projekt bude podroben posouzení dle zákona č. 100/2001 Sb. (tj. procesu EIA) resp. dle § 45 i zákona č. 114/1992 Sb.

- míru, v níž plán nebo program ovlivňuje jiné plány a programy včetně plánů a programů v hierarchické návaznosti;

Revize programového dokumentu ROP SZ nebude mít vzhledem ke svému charakteru zásadní vliv na ostatní přijaté strategické dokumenty, a to na žádné hierarchické úrovni. Změna indikátorů v oblasti podpory budování regionální dopravní infrastruktury představuje z většiny rekonstrukce stávajících komunikací II. a III. třídy, případně realizaci obchvatu obce. Toto však nebude mít přímý vliv na územní plány obcí, které jsou relevantním strategickým dokumentem přijatým na regionální resp. místní úrovni. Podpořeny mohou být pouze takové projekty, jež jsou v souladu s územně plánovací dokumentací a mají vydané územní rozhodnutí. V tomto ohledu nenastane uplatňováním revize ROP SZ žádná změna.

Revize programového dokumentu ROP SZ neznamená žádné změny v charakteru podpořených projektů, může ovlivnit pouze jejich konečný počet, což však nelze hodnotit jako významný vliv na ostatní strategické dokumenty ani na životní prostředí jako takové. Lze se domnívat, že projekty, které budou podpořeny z ROP SZ nad rámec původně uvažovaných cílových hodnot by byly realizovány např. za pomoci finančních prostředků z jiných zdrojů či bez jejich pomoci. Na úrovni ROP SZ, resp. navýšení cílových hodnot indikátorů nelze vzhledem k neznalosti konkrétního charakteru projektů vyhodnotit konkrétní vlivy jednotlivých projektů na životní prostředí ani jejich dopady do území. S ohledem na změny cílových hodnot indikátorů lze však předpokládat, že dopad takovýchto změn na životní

prostředí bude minimální a nové Vyhodnocení SEA by nepřineslo jiné závěry než ty, které byly uvedeny v původním Vyhodnocení SEA ROP SZ. Pro zamezení negativních vlivů podpořených projektů na životní prostředí je třeba v každém jednotlivém případě důsledně uplatňovat postupy stanovené legislativou na poli ochrany životního prostředí, tj. především zákona č. 100/2001 Sb., resp. zákona č. 114/1992 Sb.

- důležitost plánu nebo programu pro začlenění aspektů životního prostředí, zejména s ohledem na podporu udržitelného rozvoje;

Revize ROP SZ znamená pouze organizační změny spočívající zejména v navýšení a realokaci finančních prostředků a změnách cílových hodnot indikátorů. Přijetím revize ROP SZ nedojde k žádným výrazným změnám v rámci Operačního programu ROP SZ, jež by měly vliv na jeho charakter ve vztahu k životnímu prostředí resp. udržitelnému rozvoji. Začlenění aspektů životního prostředí resp. udržitelného rozvoje v programovém dokumentu zůstává ve srovnání s původním zněním ROP SZ stejné.

- problémy životního prostředí, které jsou pro plán nebo program závažné;

Nebyly zjištěny žádné problémy životního prostředí ani změny jeho stavu resp. trendů vývoje životního prostředí, které by byly závažné ve vztahu k revizi ROP SZ a nebyly uvažovány v rámci posouzení původního znění programového dokumentu na životní prostředí.

- významnost plánu nebo programu pro uplatňování práva životního prostředí Společenství (např. plány a programy spojené s nakládáním s odpady nebo s ochranou vody).

Předkládaná Revize programového dokumentu ROP SZ neobsahuje takové změny, které by představovaly významné dopady do oblastí uplatňování práva životního prostředí Společenství. Předkládané změny mají převážně finanční a organizační charakter. Každý jednotlivý projekt bude podroben postupu hodnocení z hlediska jeho vlivů na lokality soustavy Natura 2000, tak jak bylo stanoveno ve Vyhodnocení SEA k původnímu ROP SZ.

2. Charakteristika vlivů a oblastí, které mohou být zasaženy, zejména s ohledem na:

- pravděpodobnost, dobu trvání, četnost vlivů a vratnost jejich důsledků,

Revize programového dokumentu ROP SZ se nijak podstatně nedotkne návrhové části dokumentu, tudíž budou podpořeny stejné typy projektů na základě stejných kritérií jako v původní verzi ROP SZ. Změny cílových hodnot indikátorů, resp. dodatečná alokace finančních prostředků na projekty v oblasti podpory dopravní infrastruktury, resp. infrastruktury odborného školství mohou mít vliv na konečný počet realizovaných projektů, nicméně s ohledem na povahu a charakter změn cílových hodnot indikátorů lze konstatovat, že podpořené projekty nebudou představovat nové významné zásahy do životního prostředí, které by nebyly již při předchozím procesu SEA k předmětnému ROP SZ známy a hodnoceny. V převážné většině se bude jednat o rekonstrukce stávající komunikace a případné nástavby a přístavby stávajících objektů určených ke vzdělávání. Potenciální negativní a pozitivní vlivy Revize ROP SZ jsou uvedeny níže. Podstatné z hlediska životního prostředí zůstává dodržování podmínek stávajícího Stanoviska SEA, jež bylo vydáno na základě kompletního posouzení vlivů ROP SZ v dosavadním znění.

- kumulativní povahu dopadu,

Kumulativní vlivy Revize ROP SZ se nepředpokládají. Pokud by docházelo k synergickým, případně kumulativním vlivům na životní prostředí, tak konkrétní vlivy

jednotlivých aktivit bude možné do určité míry identifikovat pouze přímo v lokalitě realizace a provozu konkrétní aktivity.

- přeshraniční povahu dopadu,

S ohledem na povahu změny ROP SZ, která se vztahuje převážně na modernizaci stávající regionální silniční sítě tj. komunikace II. a III. třídy, lze konstatovat, že ve vztahu k životnímu prostředí je modernizace komunikace převážně změnou pozitivní (snížení emisí znečišťujících látek v souvislosti se zvýšenou plynulostí provozu, snížení hlukové zátěže v souvislosti s rekonstrukcí povrchu komunikace apod.). V tomto kontextu nelze tedy předpokládat významný vliv takovýchto modernizací v přeshraničním dopadu. Výstavba nových komunikací II. a III. třídy je pak zaměřena především na obchvaty sídel v regionu, navýšení finančních zdrojů však umožňuje realizaci jednoho obchvatu v délce do cca 3,3 km. Navíc hustota osídlení a obydlí zástavby v blízkosti hranic, kde by mohlo k potenciálním vlivům dojít, je z historických důvodů nízká a proto tedy nelze příhraniční vlivy v tomto aspektu rovněž předpokládat.

Z hlediska zaměření oblasti podpory 1.3 „Infrastruktura v oblasti rozvoje lidských zdrojů“ lze přeshraniční vliv v oblasti s malou a roztroušenou zástavbou vyloučit.

- rizika pro lidské zdraví nebo životní prostředí (např. následkem nehod),

Změna ROP SZ nemá takový charakter, aby bylo možné objektivně vyhodnotit rizika na lidské zdraví nebo životní prostředí způsobená touto změnou. Potenciální negativní vlivy Revize ROP SZ jsou uvedeny níže, jedná se především o rizika způsobená s navýšením projektů v rámci prioritní osy 3 a s tím související navýšení projektů rekonstruovaných a nových silnic II. a III. třídy – tedy především možnost navýšení hlukové či imisní zátěže obyvatelstva. V rámci finanční podpory pro ROP SZ však bude docházet z převážné části k rekonstrukcím silnic, možné nežádoucí vlivy lze tedy vyhodnotit jako minimální.

Rizika v rámci prioritní osy 1 jsou pro obyvatelstvo minimální, naopak lze očekávat pozitivní vliv na veřejné zdraví, a to zejména zlepšením sociálních determinant obyvatel v souvislosti s předpokládaným zvýšením vzdělanosti a zlepšením podpory vzdělávání ve formě nového materiálně-technického vybavení a dalších investic do školství. Při uplatnění změny ROP SZ akceptující výstupy ze SEA Vyhodnocení k původnímu ROP SZ se negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví obyvatel nepředpokládají.

- velikost a prostorový rozsah vlivů (pravděpodobně ovlivněná zeměpisná oblast a počet obyvatel pravděpodobně ovlivněných);

Revize ROP SZ nemá takový charakter, aby bylo možné přesně vyhodnotit velikost a prostorový rozsah vlivů způsobených touto revizí. Rozsah vlivů lze předpokládat pouze na úrovni regionu bez zásadních negativních dopadů na regiony ostatní. Vzhledem k tomu, že v důsledku revize programového dokumentu ROP SZ nedošlo k takové změně dokumentu, která by měla vliv na výsledky Vyhodnocení SEA původního znění operačního programu, lze konstatovat, že další posouzení vlivu Revize ROP SZ na životní prostředí není účelné.

- **hodnota a zranitelnost pravděpodobně ovlivněné oblasti následkem:**
- zvláštních přírodních charakteristik nebo kulturního dědictví,

Změna programového dokumentu ROP SZ nemá takový charakter, který by umožňoval detailně vyhodnotit vliv Revize ROP SZ na zvláštní přírodní charakteristiky nebo kulturní dědictví.

V souvislosti s rekonstrukcí a rozšiřováním stávajících komunikací, příp. výstavbou nových komunikací (především obchvatů) (Prioritní osa 3 – Dostupnost a dopravní obslužnost) souvisí potenciálně možné negativní vlivy na půdy (zejm. zábory zemědělského půdního fondu a zábory pozemků určených k plnění funkcí lesa), vlivy na ovzduší a klima, vlivy na povrchové a podzemní vody, vlivy krajiny, ÚSES a chráněná území, vlivy na faunu, flóru a ekosystémy, vlivy na půdu, území a geologické podmínky, vlivy na předměty ochrany soustavy Natura 2000.

Navýšení finanční alokace v rámci prioritní osy 3 – Dostupnost a dopravní obslužnost představuje možnost realizace dalších projektů týkajících se rekonstrukcí a výstavby nových silnic II. a III. třídy. Již v současnosti není naplňován indikátor „Délka nových silnic II. a III. třídy“ z důvodu malého počtu zájemců, proto došlo ke snížení tohoto indikátoru. Dle preferencí Ústeckého a Karlovarského kraje bude část financí směřována do projektů obchvatů obcí. Jedná se o cca 3 km v rámci indikátoru „Délka nově vybudovaných nebo rekonstruovaných silničních obchvatů měst a obcí“. Indikátor „Délka rekonstruovaných silnic II. a III. třídy“ se navyšuje o 7,1 km a nově budou podpořeny 3 projekty zaměřené na rozvoj dopravy.

Většina výše uvedených potenciálních negativních vlivů se týká silnic nových či rozšiřovaných. V rámci ROP SZ však lze očekávat výraznou převahu projektů rekonstrukcí silnic, s jejichž realizací jsou spojené obecně mnohem menší negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví.

Pokud dojde k realizaci projektů výstavby nových úseků silnic (ve formě obchvatu obce), lze očekávat případné problémy především v souvislosti se zábořem půdy (zemědělský půdní fond, pozemky určené k plnění funkce lesa), dále s vlivy na ovzduší (nový zdroj emisí do ovzduší), s vlivy na chráněné části přírody (ZCHÚ, VKP, ÚSES, lokality Natura 2000), s vlivy na krajinný ráz (nový výrazný liniový prvek v území), s vlivy na fragmentaci krajiny a migrační prostupnost území a rovněž s vlivy na podzemní a povrchové vody.

Tyto negativní vlivy však nebudou nijak významné vzhledem k nízkému navýšení výstupní hodnoty indikátoru délky nových a rekonstruovaných silnic (o 18 km) a zároveň díky předpokládané převaze projektů rekonstrukcí silnic.

Na druhou stranu je možné předpokládat u výstavby nových úseků silnic i pozitivní vlivy, a to především v souvislosti s veřejným zdravím, kdy může dojít realizací obchvatu obce k výraznému snížení hlukové a imisní zátěže obyvatelstva dotčeného sídla. U rekonstruovaných úseků silnic lze očekávat podobný pozitivní vliv v souvislosti s kvalitnějším povrchem komunikací a případným odstraněním dílčích závad (zastaralé mostní konstrukce apod.), které rovněž povede k výraznému snížení hlukosti a emisí škodlivin do ovzduší.

Z hlediska posouzení vlivů na lokality Natura 2000 není možné bez znalosti konkrétních projektů a jejich lokalizace vyhodnotit míru negativního ovlivnění lokalit Natura 2000. Opět je možné pouze shrnout, že lze očekávat jak bezproblémové projekty, tak projekty, které mohou mít významný vliv na území evropsky významné lokality (EVL) nebo ptačí oblasti.

Vyšší míra rizika takového ovlivnění bude v případech, kdy výstavba, rekonstrukce nebo modernizace silnice bude probíhat na území EVL nebo v její bezprostřední blízkosti. Zvýšená míra rizika bude rovněž v místech křížení komunikací s toky (v tomto případě jak s toky, které jsou součástí evropsky významné lokality, tak i s dalšími toky, na EVL navazujícími). Ovlivněna může být řada druhů živočichů (zábor území, omezení migrace, rušení stavbou, provozem apod.) i rostlin a stanovišť (zábor území, likvidace stanovišť, znečištění prostředí). Velmi důležitá je u těchto typů opatření celistvost lokalit, která může

být naprosto zásadně ovlivněna, a to zejména fragmentací, narušením ekologických funkcí, vazeb, znemožněním migrace atd. Pozitivně hodnoceným dopadem mohou být aktivity, zahrnující prevenci rizik (doprovodná opatření např. protihlukové stěny). Mohlo by tak dojít k omezení stávajícího negativního vlivu na lokalitu soustavy Natura 2000.

Obecně je tedy jak původní ROP SZ, tak nová změna ROP SZ přijatelná, je však nutné provést hodnocení jednotlivých konkrétních záměrů dle zákona 114/1992 Sb.

Při výběru projektů je nezbytné respektovat zájmy ochrany životního prostředí a veřejného zdraví. Měly by být upřednostňovány projekty komplexně řešící nejen zlepšování dopravní dostupnosti, ale zároveň i kompenzace environmentálních impaktů a impaktů do veřejného zdraví (zahrnující doprovodná opatření např. protihlukové stěny, doprovodné cyklostezky, ekodukty apod.).

V případě, že budou dodrženy všechny požadavky a doporučení k této problematice uvedené ve vyhodnocení SEA k původní verzi ROP SZ, významné negativní vlivy na životní prostředí se nepředpokládají. Se změnou ROP SZ v oblasti prioritní osy 3 nevznikají žádné nové dříve nehodnocené a nepředpokládané vlivy vyžadující nové posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.

Navýšení podpory v rámci prioritní osy 1 – Regenerace a rozvoj měst představuje navýšení alokace na oblast podpory 1.3 „Infrastruktura v oblasti rozvoje lidských zdrojů“. Konkrétně se jedná o podporu materiálně-technického vybavení škol strojním a přístrojovým vybavením, rekonstrukci sociálního zázemí a dalších prostor pro výuku, investici do rekonstrukcí, případně nástavby a přístavby budov (v krajním případě výstavby nových budov) určených výhradně pro potřeby výuky.

Dle výše uvedených cílových projektů lze předpokládat minimální negativní vlivy na životní prostředí, případné negativní vlivy mohou souviset pouze s rekonstrukcemi, přístavbami, nástavbami a realizací nových budov, které jsou sice uvnitř zástavby, avšak mohou být realizovány na pozemcích, které nejsou druhu ostatní. Může se jednat o negativní vlivy na ovzduší a klima, vlivy na veřejné zdraví, vlivy na podzemní či povrchové vody.

Vzhledem k plánované výstavbě v návaznosti na již zastavěné území nelze očekávat významné negativní vlivy spojené se zábořem zemědělské nebo lesní půdy nebo se zásahem do cenných ekosystémů či do biotopů zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.

Vlivy na obyvatelstvo a na ovzduší a klima mohou být spojeny především s fází výstavby záměrů, které je však časově omezené a plně reverzibilní. Vlivy na podzemní a povrchové vody jsou rovněž spojeny především s obdobím výstavby záměrů a s případnými haváriemi. Za dodržování platné české legislativy a všech případných doporučení, která vyplývají z následných řízení k jednotlivým záměrům, však není třeba tyto vlivy považovat za zásadní. Rovněž nevznikly žádné nové skutečnosti, které nebyly hodnoceny v původním procesu SEA k ROP SZ a které by bylo potřeba nově posoudit z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví.

Z hlediska vlivů na lokality Natura 2000 lze rovněž poznamenat, že lze předpokládat minimální ovlivnění naturových lokalit, zcela však vlivy nelze vyloučit, především z důvodu existence EVL uvnitř intravilánu obcí a měst. Jedná se o EVL určené k ochraně hnízdišť řádu letounů (např. vápenec malý), případně o doupné stromy ve starých parcích a alejích s výskytem chráněných druhů hmyzu. Řada objektů, využívaných v oblasti školství, sociální a zdravotní péče je umístěna v bezprostřední blízkosti takových území. Vysoký počet sídelních jednotek je součástí velkých evropsky významných lokalit či ptačích oblastí. Podmínkou udělení podpory v takovém případě musí být fakt, že hodnocení dle §45i zákona č. 114/1992 Sb. vyloučí významný negativní vliv realizace projektu na evropsky významné lokality a ptačí oblasti.

V rámci jednotlivých podpořených projektů je samozřejmé dodržování příslušných právních předpisů a technických norem vztahujících se k ochraně životního prostředí a veřejného zdraví. Je zřejmé, že toto lze zajistit v rámci běžných schvalovacích procesů pro tento typ projektů.

- překročení norem kvality životního prostředí nebo mezních hodnot kvality životního prostředí,

Přijetím Revize ROP SZ nedojde k takovým změnám z hlediska norem kvality životního prostředí nebo mezních hodnot kvality životního prostředí, které by bylo možno detailně vyhodnotit bez znalosti konkrétního technického řešení a lokalizace podpořených projektů. Všechny normy resp. limity v oblasti životního prostředí jsou uloženy legislativou a každý jednotlivý projekt je musí splňovat. Na této skutečnosti se Revizí programového dokumentu nic nemění.

- intenzivního využívání půdy,

Přijetím Revize ROP SZ nedojde k takovým změnám z hlediska využívání půdy, které by bylo možno vyhodnotit bez znalosti konkrétního technického řešení a lokalizace podpořených projektů. Vzhledem k tomu, že většina finančně podpořených oblastí nepředstavuje požadavek na nové zábory půdy (vzdělávací infrastruktura, rekonstrukce silnic), lze předpokládat minimální vlivy na půdy. V případě projektů v rámci prioritní osy 3 je potřeba každý jednotlivý objekt podrobit procesu posuzování vlivů na životní prostředí na úrovni EIA.

- Vlivů na oblasti nebo krajiny, které mají uznávaný ochranný statut na úrovni národní, Společenství nebo mezinárodní.

Původní znění programového dokumentu ROP SZ bylo podrobena hodnocení vlivů na lokality soustavy Natura 2000 podle zákona č. 114/1992 Sb. Revize operačního programu nepřináší takové změny, které by bylo možné a účelné podrobit novému hodnocení vlivů dle zákona č. 114/1992 Sb. Potenciální negativní vlivy na lokality soustavy Natura 2000 jsou uvedeny výše. Zůstává v platnosti povinnost každý jednotlivý projekt podrobit postupu dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb.

Závěr:

Na podkladě revize dokumentu ROP SZ, důvodové zprávy k revizi ROP SZ a na podkladě příslušných kritérií stanovených přílohou II Směrnice SEA provedlo Ministerstvo životního prostředí screeningové šetření s následujícím závěrem:

Na základě provedeného screeningového šetření vlivů změn ROP SZ bylo zjištěno, že nedochází k takové změně vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, která by vyžadovala zpracování Vyhodnocení koncepce (SEA).

Ing. Jaroslava HONOVÁ, v.r.
ředitelka odboru
posuzování vlivů na životní prostředí
a integrované prevence
(otisk úředního razítka)